

SZKOŁA
NAUK
POLITY-
CZNYCH
W KRAKOWIE

1927/28 R.

Kolekcja
Emila Kornasia

POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE.

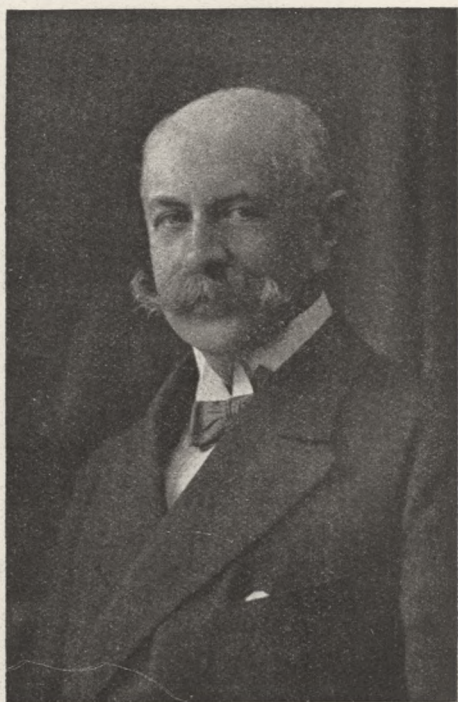
SPRAWOZDANIE

KOŁA UCZNIÓW i B. UCZNIÓW

POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH

W KRAKOWIE.

KRAKÓW 1988.

PROF. U. J. DR. MICHAŁ ROSTWOROWSKI
DYREKTOR POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
I KURATOR KOŁA UCZNIÓW I BYŁYCH UCZNIÓW
P. S. N. P. W KRAKOWIE.

POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE.

SPRAWOZDANIE

KOŁA UCZNIÓW i BYŁYCH UCZNIÓW
POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH
ZA ROK 1927/8.

WYDANE PRZEZ
ZARZĄD KOŁA UCZNIÓW i B. UCZNIÓW.
POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH.

Kolekcja
Emila Kornasia

KRAKÓW 1928.

NAKŁADEM KOŁA UCZNIÓW i B. UCZNIÓW POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH.
CZCIONKAMI Drukarni „GŁOSU NARODU” W KRAKOWIE.

POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
W KRAKOWIE

SPRAWOZDANIE

CM Uku 330689

Kolekcja
Emil Kornasia

KRAKÓW 1928

WYDAWCA: KRAKÓW I B. TYSZCZAK POLSKA SZKOŁA NAUK POLITYCZNYCH
GŁÓWNY DZIAŁ: GŁÓWNY KRAKÓW W KRAKOWIE

DR. STANISŁAW KOSIŃSKI

absolwent Szkoły, b. prezes Koła Uczniów P. S. N. P.

Szkoła Nauk Politycznych

jej powstanie, cel i zadania.

I.

Rozbiory położyły kres niezawisłości politycznej Państwa Polskiego.

Poszczególne dzielnice wtłoczono w obręb trzech państw zaborczych, w ich sferę interesów politycznych i ekonomicznych. Utrata zaś niezawisłości politycznej pociągnęła za sobą zanik łączności gospodarczej ziem polskich. Społeczeństwo skazane na wegetację wśród obcych stosunków, w ramach różnych ustrojów, ciężko musiało walczyć o zachowanie narodowego bytu i samoistności ekonomicznej. By zaś tę walkę uczynić skuteczniejszą, a wegetację znośniejszą, uznano za rzecz konieczną, konsolidację każdej dzielnicy z osobna, interesowanie się lokalnymi problemami i nierozpraszczenie sił i zasobów na inne dzielnice i cele. Tak też było w istocie. Żyliśmy w każdej dzielnicy inaczej, inaczej rozwijaliśmy się, innymi środkami samozachowawczymi posługiwaliśmy się, inne też oblicze dostawała każda dzielnica. I jakkolwiek stan taki bezwątpienia przynosił korzyści i niejednokrotnie pozwalał skutecznie odpierać wrogie zakusy naszych zaborców, to jednak miał on wiele stron ujemnych. Wytężenie całej uwagi i wszystkich sił w jednym kierunku, zasklepienie się w kręgu interesów narodowych lokalnych danej dzielnicy, odwracało uwagę tej części narodu od tego, co się dzieje na innych ziemiach polskich, pod innymi zaborami, wśród jakich warunków prawno-politycznych i gospodarczych wegetują ich bracia, jaki jest polski stan posiadania w poszczególnym zaborze. Kontakt między dzielnicami (działały też w tym kierunku silnie państwa zaborcze), stawał się coraz więcej luźny i sporadyczny. O stosunkach panujących i warunkach bytu wiedzano niewiele i niedokładnie. Przestaliśmy się pod wieloma względami rozumieć. Jednem słowem, odwrócono oczy od całości ziem i stosunków polskich.

Z punktu widzenia całokształtu interesów polskich, taki stan był wielce szkodliwy. Trudno w tych warunkach było mówić o jakiejś wspólnej platformie, wspólnym programie działania, obejmującym wszystkie ziemie polskie, o syntezie stosunków prawno-politycznych i społecznych pod trzema zaborami.

Z ujemnych stron takiego stanu zdawano sobie sprawę w Polsce i coraz więcej odczuwano potrzebę powołania do życia instytucji, w którejby się ogniskowały sprawy polskie, skądby można czerpać rzeczowe i dokładne informacje o stosunkach prawno-politycznych i gospodarczych wszystkich zaborów, gdzieby wreszcie zaprawiano młodzież trzech dzielnic do obywatelskiej i społecznej pracy dla dobra *całej Polski*. Pierwszymi, którzy głęboko odczuli całą doniosłość tego rodzaju instytucji naukowej, jej ważne znaczenie wychowawcze dla naszego społeczeństwa, pozbawionego możności gruntownego wykształcenia w działalności polityczno-gospodarczej, byli profesorowie U. J.: Dr Michał Rostworowski, Włodz. Czerkawski i Wł. L. Jaworski. — Od nich też wyszła inicjatywa powołania do życia Polskiej Szkoły Nauk Politycznych. Inicjatywa, dzięki energii i zabiegom, doczekała się szybko realizacji. Powołany Komitet założycieli, złożony z profesorów U. J.: Czerkawskiego, Jaworskiego, Rostworowskiego i Ulanowskiego, tudzież posłów sejmowych: Stanisława Henryka Badeniego, Milewskiego i Starowieyskiego, wniósł 4 października 1909 r. do Sejmu Galicyjskiego petycję o udzielenie subwencji w kwocie 10.000 koron, by umożliwić otwarcie Polskiej Szkoły Nauk Politycznych. W tej to petycji, tak między innymi określono potrzebę i zadania przyszłej szkoły: „Ma ona zastąpić studia prawnicze uniwersyteckie, a względne umożliwić zapoznanie się ze zjawiskami politycznymi, administracyjnymi i gospodarczymi tym wszystkim, którzy nie mogą odnośnym badaniom poświęcić więcej nad dwa lata, czy to po ukończeniu swoich studjów, czy też przy pewnem natężeniu i pilności, podczas odbywania swych studjów zawodowych. — Szkoła nasza ma dalej w dziale umiejętności politycznych uzupełnić to, czego słuchacze prawa znaleźć nie mogą na Uniwersytecie: równomierne a wyczerpujące traktowanie tak obfitego materiału pozytywnego — traktowanie również umiejętne i naukowe, jak na katedrze uniwersyteckiej, ale z innego cokolwiek punktu widzenia, z uwzględnieniem raczej strony praktycznej, niż teoretycznej, nasuwających się problemów. — Pod względem zakresu i metody szkoła nasza obejmować ma urządzenia polityczne, administracyjne i gospodarcze na tle porównawczem i historycznem ubiegłego stulecia na ziemiach polskich, z uwzględnieniem więc i wytłumaczeniem podobieństw i różnic, jakie wiążą się z ustrojem politycznym i administracyjnym Austrii, Niemiec i Rosji“. Petycję kończą założyciele przyrzeczeniem, że Szkoła „daleka od jakichkolwiek celów partyjnych, dążyć przez dziesiątki lat będzie, ażeby wychować i dostarczyć społeczeństwu setki tegich administratorów i tysiące światłych obywateli“. Sejm, załatwiając przychylnie petycję, przyznał w roku 1910 roczną subwencję w kwocie 5.000 koron, płatnych w chwili wejścia Szkoły Nauk Politycznych w życie. Dochody płynące z wpisów uczniów i subwencji rządowej, miały dopełnić reszty sumy potrzebnej do prowadzenia szkoły. Jesienią 1911 roku nastąpiło otwarcie.

Co do charakteru swojego, była to instytucja ściśle prywatna i samodzielna. Kierownictwo jej spoczywa w zawiązonym w dniu 12-go listopada 1909 r. Towarzystwie Polskiej Szkoły Nauk Politycznych w Krakowie, którego Zarząd Główny stanowił: Prof. Michał Rostworowski — prezes i dyrektor szkoły, prof. Dr Wład. Leopold Jaworski — zastępca, prof. Dr Jerzy Michalski — skarbnik, prof. Dr Stanisław Kutrzeba — sekretarz, prof. Dr Włodzimierz Czerkawski, prof. Dr Bolesław Ulanowski, Dr Stanisław Starowieyski — członkowie Zarządu. Członkami zaś Komisji sprawdzającej byli: Dr Stanisław Henryk Badeni, prof. Dr Franciszek Bujak, prof. Dr Stanisław Estreicher. Patronem niejako tej instytucji był Wydział Prawa Uniw. Jag., gdyż większość profesorów tego Wydziału była członkami Towarzystwa Polskiej Szkoły Nauk Politycznych, bądź prelegentami. Warunki przyjęcia do Szkoły były takie same, jak na Uniwersytecie. Zapisujący się słuchacz musiał się wykazać świadectwem dojrzałości, lub równoznacznym z niem dokumentem. Kurs nauki był dwuletni, z przedmiotami powracającymi co dwa lata w tym samym porządku, tak jednak rozłożonymi, by uczeń mógł równie dobrze wysłuchać kurs pierwszy przed drugim, jak drugi przed pierwszym. Wykłady zaś odbywały się popołudniu od 5-tej do 7-mej, by umożliwić ich słuchanie i słuchaczom innych Wydziałów i uczniom, którzy z racji swego zawodu, nie mogliby na wykłady uczęszczać. Po dwu latach studjów i zdaniu odpowiednich egzaminów końcowych, Dyrekcja Szkoły wydawała dyplom.

Mając na oku syntezę stosunków prawno-politycznych i społecznych pod trzema zaborami, i chcąc dać wyższe obywatelskie wychowanie, dążyła do tego Polska Szkoła Nauk Politycznych przez odpowiednie zestawienie programu wykładów, jakoteż przez dobór stosownych prelegentów.

Wykładane przedmioty przed wojną dają się podzielić na trzy grupy:

- 1) Historyczno-geograficzną;
- 2) Polityczno-administracyjną;
- 3) Ekonomiczno-statystyczną.

Szczegółowe i dokładne wyliczanie przedmiotów przez kilka lat przed wojną wykładanych, zajęłoby zbyt dużo miejsca w niniejszym artykule, dlatego ograniczę się do podania tylko niektórych tematów, aby zobrazować, jak Szkoła Nauk Politycznych do swego szczytnego celu zmierzała. Oto ich przegląd:

Geografia gospodarcza ziem polskich (prof. Dr Sawicki i prof. Dr Bujak).

Geografia polityczna (Dr F. Fuchs).

„Ustrój Państwowy Polski za Stanisława Augusta“. „Ustrój polityczny Księstwa Warszawskiego 1807—1813“ i „Królestwa Polskiego od 1815—1830“ (prof. Dr Stanisław Kutrzeba).

Kwestja Polska na tle dyplomacji XIX w. (Dr Marcelli Szarota).

Główne prądy literatury polskiej XIX w. (prof. Dr Stanisław Estreicher).

Administracja austriacka (prof. Uniw. J. Dr Władysław Wróblewski).

Ustrój administracyjny niemiecki i pruski (Dr Konrad Kolzowski, adwokat w Poznaniu).

Rząd i stronnictwa w Rosji i zaborze rosyjskim (Roman Dmowski).

Ustrój administracyjny Królestwa Polskiego (Bohdan Wasiutyński, red. „Ekonomisty“ w Warszawie).

Stosunki polityczne, administracyjne i społeczne na Rusi (Dr Joachim Bartoszewicz, red. „Dziennika Kijowskiego“).

Rozwój gospodarczy ziem polskich w XIX i XX wieku. Statystyka ziem polskich. „Polityka społeczna“ (prof. Dr Włodzimierz Czerkawski).

Rozwój polskiej literatury ekonomicznej (prof. Roman Rybarski).

Rozwój pruskiej polityki ekonomicznej w W. Ks. Poznańskim i Prusach zachodnich (ks. prof. Dr Kaz. Zimmermann).

Ustawodawstwo skarbowe w Królestwie Polskiem (Henryk Radziszewski z Warszawy).

Rozwój rosyjskiej polityki ekonomicznej (Dr Bolesław Koskowski z Warszawy).

Zasady skarbowości austriackiej (Dr Rybarski), rosyjskiej (W. Żubowski), niemieckiej i pruskiej (Dr Bojański).

Już z tego dorywczego wyliczenia niektórych wykładanych przedmiotów okazuje się, jak wszechstronne sprawy polskie znalazły uwzględnienie i to nie tylko w oderwaniu od spraw innych, ale przede wszystkim na tle porównawczem analogicznych zagadnień Austrii, Rosji, Prus, tudzież Francji i Anglii, wykładano bowiem i „Ustrój polityczny Francji“ (Dr Bohdan Winiarski). — Przy wyborze prelegentów kierowano się myślą, by element profesorski, a więc bardziej teoretyczny, równoważył się z elementem praktyków, by „w ogólnym toku prelekcji zapanowała harmonijna kolaboracja, wzajemne liczenie się z sobą, i by tym sposobem słuchacze otrzymali w rezultacie harmonijny całokształt przedmiotu“. To też przez kilka lat isnienia Szkoły w czasach przed odrodzeniem Polski, wykładali nietylko wybitni uczeni i teoretycy, ale także szereg świetnych działaczy społecznych i polityków wszystkich ziem polskich. Wychodząc z założenia, że stosunki w danej dzielnicy najlepiej zna i potrafi oświecić ten, który tam przebywa i działa — powoływała Dyrekcja Szkoły prelegentów z wszystkich trzech zaborów. Prócz wyżej wymienionych wykładali w Polskiej Szkole Nauk Politycznych Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego: Dr Antoni Górski, Dr Władysław Leopold Jaworski, Dr Władysław Konopczyński, Dr Adam Krzyżanowski, Dr Kazimierz Władysław Kumaniecki, Dr Bolesław Ulanowski, Dr Stefan Surzycki, a nadto: Józef Błociszewski prof. Akademii konsularnej we Wiedniu, Władysław Grabski, ówczesny

wiceprezes Centr. Tow. Roln. w Warszawie, Caro, Łopuszański, Dr Franciszek Nowodworski, Dr E. Strassburger i wielu innych.

Nic więc dziwnego, że taki program wykładów z takimi prelegentami, uczynił Polską Szkołę Nauk Politycznych pierwszorzędną instytucją w kraju. Rozumiała to dobrze młodzież polska z wszystkich zaborów, zwłaszcza z Królestwa Kongresowego, to też tłumnie garnała się do tej krynicy spraw polskich czerpać wiedzę i pokrzepić się na duchu, by, poszedłszy w społeczeństwo, powiększyć szeregi światłych i świadomych celu obywateli, by tem gorliwiej a skuteczniej służyć całemu Narodowi Polskiemu.

II.

Wojna przerwała wykłady w Polskiej Szkole Nauk Politycznych. Młodzież poszła pod broń, służąc w zaborezych wrogich sobie armjach, zaś niejeden z profesorów ujmował ster polityki polskiej w tak decydującej dla Narodu Polskiego chwili. Rok 1917 przyniósł rewolucję w Rosji, zaś 1918 upadek państw centralnych. Sprawa polska po zmiennych kolejach, weszła wreszcie w stadium sprawiedliwej, a przez cały naród upragnionej realizacji; pękły kordony, powstało odrodzone Państwo Polskie. Przed społeczeństwem polskiem stanęły teraz nowe zadania, nowe obowiązki: organizacja nowego państwa, ugruntowanie jego trwałości i potęgi, tudzież zapewnienie mu należytego rozwoju i należnego znaczenia wśród państw europejskich. Zadania ciężkie, może nawet zbyt ciężkie. Zabrakło nam nieraz wytrawnych organizatorów i sprawnych wykonawców. Ani w służbie wewnętrznej, ani też zagranicznej, mimo licznego personelu, doskonałego sztabu urzędników czy dyplomatów w dostatecznej ilości nie posiadaliśmy. Nic dziwnego. Nie mając własnego państwa, w dwu zaborach od służby państwowej usunięci, skądżeśmy naraz mogli ich tylu wziąć, by maszyna państwowa sprawnie funkcjonowała. Ale aparat państwowy uruchomić się musiało. Toteż, tak w organizacji młodego państwa, jak i jego funkcjonowaniu, tudzież w naszych wystąpieniach zagranicą, popełnialiśmy szereg błędów, czasem bardzo ciężkich i niepowetowanych, a spowodowane one zostały także i tem, że obok dobrej woli i zapału, brakło nam odpowiedniego do naszych poczynąń przygotowania i doświadczenia. Dyletantyzm w służbie publicznej świecił niejednokrotnie i świeci jeszcze triumfy. Dość już u nas pisano i wykazywano, jak wielce stan taki dla państwa jest szkodliwy — to też nie będę tu dłużej się nad tą kwestją rozwodził, zaznaczę tylko, że każde państwo usilnie do tego dąży, by taki okres trwał jaknajkrócej, zaś jedynym na to środkiem jest kształcić gruntownie i wszechstronnie przyszłych kierowników państwowych.

Wobec tych nowych zadań i potrzeb młodego państwa, skierowuje Szkoła Nauk Politycznych swą działalność na nowe tory. Ze szkoły, gdzie się kształcili działacze społeczni, staje się szkołą mającą przygotowywać doskonałych pracowników państwowych, „ażeby,

czyto w służbie publicznej wewnętrznej lub zagranicznej, czy też w działalności społecznej i zawodach wolnych, mogli osiągnąć poziom wykształcenia, jakiego wymagają potrzeby odrodzonej Ojczyzny". Stosownie do zmienionych warunków i celów reorganizuje się szkoła. A reorganizacja ta dotyczy kierownictwa, programu wykładów, wreszcie wymagań skierowanych do słuchaczy.

Szkoła Nauk Politycznych stanowi wprawdzie odrębne studjum, ale mieści się ono już w obrębie wydziału prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Naczelny bowiem nadzór nad Szkołą Nauk Politycznych sprawuje Wydział prawa U. J., zaś bezpośredni nadzór wykonuje Rada tegoż Wydziału. Jej prezesowi prof. Dr M. Rostworowskiemu, dyr. Szkoły, powierzono nadal kierownictwo studjów i czynności Dyrekcji Szkoły.

Również program wykładów dostosowano do nowych celów i wymagań. Przy jego układaniu miano na uwadze, by słuchaczowi dać nie tylko gruntowne i wyczerpujące wiadomości ze stosunków prawno-politycznych i ekonomicznych w kraju, lecz także zagranicą, zwłaszcza u naszych sąsiadów, a także we Francji i Anglii. Wejście naszego państwa w rodzinę państw wolnych, wysunęło potrzebę zaznajomienia słuchaczy z zagadnieniami ogólnej polityki światowej, nie tylko, by móc się w nich orjentować, lecz przede wszystkim, by, kiedy zajdzie potrzeba, także skutecznie działać i przeciwdziałać na arenie międzynarodowej.

Ogromnie ważną rolę w powodzeniu na forum międzynarodowym odgrywa znajomość przepisów, którymi się narody i państwa w stosunkach międzynarodowych rządzą. Nieznajomość ich odbiła się nieraz ujemnie na naszych wystąpieniach — szczególnie w Lidze Narodów, gdzie sprawa, zresztą słuszną i możliwą do przeprowadzenia po myśli polskich postulatów, upadła, właśnie z powodu nieznajomości prawa i procedury międzynarodowej.

Oto niektóre przedmioty wykładane n. p. w latach 1922/23 i 1923/24 w Polskiej Szkole Nauk Politycznych:

1) Rozwój Konstytucjonalizmu we Francji (profesor Dr Michał Rostworowski).

2) Geneza i rozwój parlamentaryzmu w Anglii (prof. Dr Michał Rostworowski).

3) Ustrój administracyjny w państwach zachodnich (b. Min. prof. Dr Kaz. Wł. Kumaniecki).

4) Współczesna Rumunja i państwa Bałkańskie (profesor Dr Wędkiewicz).

5) Konstytucje państw nowych (Dr M. Kannenberg).

6) Podstawy polityczne współczesnej Anglii (prof. Dr Roman Dyboski).

7) Zarys porównawczy organizacji wojskowej państw europejskich (Lieut. Colonel Landrot, mjr. Szt. Gen. Schätzel, ppłk. Szt. Gen. Ścieżyński, mjr. Szt. Gen. Jędrzejewicz).

- 8) Z dziedziny polskiej polityki gospodarczej (prof. Dr Lulek).
- 9) Statystyka gospodarcza Polski (Dr Roman Struczowski).
- 10) Plody kopalniane Polski (prof. Dr Szajnocha).
- 11) Przemysł górniczy w Polsce (prof. Dr Zarański).
- 12) Statystyka ludnościowa Polski (dyr. Sarnecki).
- 13) Główne zagadnienia polityki światowej (prof. Dr Estreicher).
- 14) Kwestja wschodnia w XIX i XX w. (prof. Dr Dąbrowski).
- 15) Historia dyplomatyczna Europy po francusku (prof. Uniw. w Strassburgu Dr Redslob).
- 16) Międzynarodowe prawo wekslowe i czekowe (profesor Dr Wróblewski).
- 17) Prawo morskie (prof. Dr Wróblewski).
- 18) Prawo obcych (prof. Dr Rostworowski).
- 19) Bilanse przedsiębiorstw zarobkowych i sprawa naprawy Skarbu (prof. Dr Lulek).
- 20) Liga Narodów (Ochrona mniejszości — rozbrojenie) (prof. Dr Kutrzeba).
- 21) Gdańsk i Śląsk (prof. Dr Kutrzeba).

Każdy z tych przedmiotów ujmowany jest pod kątem widzenia interesów i potrzeb polskich. Zagadnienia natury wewnętrznej traktowane są na tle porównawczem podobnych problemów za granicą i odwrotnie, tak, że całokształt przedmiotów daje naprawdę szeroki horyzont patrzenia na prawno-polityczne i ekonomiczne stosunki tak w kraju, jak i zagranicą.

Szkola Nauk Politycznych, będąca wyższym instytutem uzupełniającym w odniesieniu do Wydziału prawa, postawiła też wysokie wymagania swoim słuchaczom. Warunki przyjęcia do Szkoły Nauk Politycznych, tudzież otrzymania dyplomu, tak określa regulamin szkoły:

W charakterze słuchaczy zwyczajnych przyjęte być mogą do szkoły:

- a) Osoby płci obojga, posiadające ukończone studia na Wydziale prawnym lub filozoficznym, względnie zapisane conajmniej od droku w charakterze słuchaczy zwyczajnych na jednym ze wspomnianych Wydziałów.
- b) Osoby zajmujące samodzielne stanowiska w armji czynnej, w służbie państwowej i samorządowej lub w instytucjach gospodarczych, a posiadające świadectwa z ukończonej szkoły średniej.

Wszelkie inne osoby mogą być przyjęte jedynie w charakterze słuchaczy wolnych, czyli nadzwyczajnych, którzy nie mogą być dopuszczeni do zdawania egzaminów, ani tem samem do uzyskania dyplomu z ukończonych studiów (art. 1).

Kurs nauk jest dwuletni. Obejmuje on ogół przedmiotów programem wykazanych, a obowiązkowych w równej mierze dla wszystkich słuchaczy.

Słuchacze zwyczajni, z wyjątkiem tych co ukończyli studia prawnicze, lub są zapisani równocześnie na Wydziale prawniczym, winni, o ile pragną uzyskać dyplom Szkoły, zapisać się na Wydziale prawniczym, celem wysłuchania ogólnych teoretycznych wykładów z prawa politycznego i narodów, ekonomii politycznej i skarbowości, złożyć przed wykładającymi te przedmioty profesorami kolokwia i przedłożyć świadectwo kolokwialne Dyrekcji Szkoły (art. 4).

Słuchacze są obowiązani uczęszczać pilnie na wszystkie wykłady, które dla dogodności odbywają się w godzinach popołudniowych od 6—8 (art. 5).

Egzaminy z przedmiotów wykładanych w szkole odbywają się publicznie w terminach oznaczonych przez Dyрекcję w czasie możliwie najbliższym dnia ukończenia przez wykładającego profesora ostatniego swego wykładu (art. 6).

Zapisani do egzaminu słuchacze winni się nań stawić punktualnie w dniach, godzinach, porządku przez Dyрекcję oznaczonych. Niejawienie się dla jakiegokolwiek powodu w terminie indywidualnie dla każdego z kandydatów w ogłoszeniu określonym pociąga dla kandydata ten sam skutek, co brak zapisu, to jest stopień zero (art. 8).

Uzyskanie stopnia niedostatecznego lub zera z dwóch materji, będących przedmiotem osobnego egzaminu, pociąga za sobą utratę roku, który nie liczy się do lat studjów (art. 9).

Po złożeniu przepisanych egzaminów otrzymuje słuchacz dyplom. Na dyplomie są uwidocznione jedynie przedmioty, z których kandydat złożył egzamin ze skutkiem pomyślnym, tudzież przedmioty wysłuchane, które nie były w szkole przedmiotem egzaminu (art. 10).

Surowy ten regulamin jest z całą konsekwencją przez Dyрекcję Szkoły stosowany. To też osiągnięcie dyplomu nie jest rzeczą łatwą, o czym świadczy choćby statystyka wpisanych i dyplomowanych. N. p. na 209 w 1921 roku zapisanych otrzymało w 1923 roku dyplomy — 82, zaś na 190 w 1922 roku wpisanych otrzymało w 1924 roku — 24. I nie może być inaczej. Kto chce z pożytkiem dla państwa na odpowiedzialnem stanowisku w przyszłości pracować, musi się najpierw czegoś gruntownie nauczyć. Powierzchnowe studja dostarczają państwu najgorszych pracowników.

Tak w najogólniejszych zarysach przedstawia się działalność Polskiej Szkoły Nauk Politycznych. Nie mamy Szkoły dyplomatycznej, nie mamy Akademji konsularnej. Szkoła Nauk Politycznych jest więc w Polsce jedyną instytucją o tak wysokim poziomie nauki i wszechstronnym programie. Mając za sobą tak poważne doświad-

czenie i pracę służyć z pożytkiem Państwu Polskiemu, a wierna przyrzeczeniu swych założycieli, złożonemu ongiś w petycji, „daleka od jakichkolwiek celów partyjnych, dążyć przez dziesiątki lat będzie, ażeby wychować i dostarczyć społeczeństwu setki tegich administratorów i tysiące świątych obywateli“.

III.

Polska Szkoła Nauk Politycznych posiada w swem łonie organizację słuchaczy, która nosi nazwę: Koło Uczniów i byłych Uczniów Polskiej Szkoły Nauk Politycznych. Kuratorem Koła jest Dyrektor Szkoły prof. Dr M. Rostworowski, zaś jego zarząd składa się z prezesa, I-szego wiceprezesa, II-giego wiceprezesa, sekretarza, zastępcy sekretarza, skarbnika, bibliotekarza, gospodarza, wreszcie zawia-
dowcy działu skryptowego.

Celem Koła jest:

- a) Organizacja wspólnej pracy naukowej.
- b) Wytworzenie towarzyskiej łączności między członkami Koła.
- c) Organizacja samopomocy materialnej.

Praca Koła ogniskuje się w trzech sekcjach, t. j.: 1) Sekcji ogólnej, 2) Sekcji naukowej (Rada naukowa), 3) Sekcji wydawniczej, zaś cel swój osiąga Koło przez urządzenie zebrań naukowych i towarzyskich, kursów i odczytów, podejmowanie wydawnictw, utrzymanie czytelni i biblioteki, wreszcie ułatwianie nabywania książek i podręczników.

Tak cel i pracę określa statut Koła. Jak się zaś ta praca w rzeczywistości przedstawia, o tem pojęcie daje niniejsze sprawozdanie.

Daty statystyczne udzielone przez Dyрекcję Polskiej Szkoły Nauk Politycznych.

Dyrektor Szkoły: *Prof. U. J. Dr. Michał Rostworowski.*

Sekretarka Szkoły: *Zofja Czerkawska.*

A) Daty dotyczące lat 1921—1927.

I. Wykłady.

Wykłady w roku 1921/2.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu w Anglii.
2. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Zasady polityki handlowej.
3. Dr Roman Struczowski: Statystyka gospodarcza Polski.
4. Prof. U. J. Dr Jan Dąbrowski: Kwestja wschodnia w XIX i XX wieku.
5. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Płody kopalniane Polski.
6. Dr M. Kannenberg: Współczesny ustrój polityczny Niemiec.
7. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Gdańsk.
8. Prof. U. J. Dr Stanisław Wróblewski: Międzynarodowe prawo wekslowe i czekowe.
9. Dr M. Kannenberg: Banki i ich rola w dobie obecnej.
10. Prof. U. w Poznaniu Taylor: Ekonomika komunizmu i kolektywizmu.
11. Prof. U. J. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny państw zachodnich.

Wykłady w roku 1922/3.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
2. Prof. U. J. Dr Stanisław Estreicher: Główne zagadnienia polityki światowej.
3. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Z dziedziny polskiej polityki gospodarczej.
4. Prof. U. J. Dr Stanisław Wędkiewicz: Współczesna Rumunia i państwa bałkańskie.
5. Dr Kolszewski: Proces administracyjnego zjednoczenia w b. dzielnicy pruskiej.
6. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Śląsk.
7. Prof. U. J. Dr Stanisław Wróblewski: Prawo prywatne morskie.
8. Prof. U. w Strassburgu Dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.
9. Lieut. Colonel Landrot, mjr. Szt. Gen. Schätzel, ppulk. Szt. Gen. Ścieżyński, mjr. Szt. Gen. Jędrzejewicz: Zarys porównawczy organizacji wojskowej państw zachodnich.

Wykłady w roku 1923/4.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Geneza i rozwój parlamentaryzmu angielskiego.
 2. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
 3. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Liga Narodów: Ochrona mniejszości — Rozbrojenie — Gdańsk a Polska.
 4. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Ustrój administracyjny w państwach zachodnich.
 5. Prof. U. J. Dr Stanisław Estreicher: Zagadnienia polityki światowej, część II.
 6. Dyr. Urzędu Statystycznego Dr Sarnecki: Statystyka ludnościowa Polski.
 7. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 8. Prof. U. J. Dr Tomasz Lulek: Bilanse przedsiębiorstw zarobkowych.
 9. Prof. U. J. Dr Fryderyk Zoll: Własność literacka, artystyczna i przemysłowa.
 10. Prof. U. w Strassburgu Dr Robert Redslob: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1924/25.

1. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Rozwój konstytucjonalizmu we Francji.
2. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Konstytucja czechosłowacka.
3. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Wilno — Śląsk — Galicja Wschodnia.
4. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Współczesne prądy polityki angielskiej.
5. Asyst. U. J. Dr Adam Heydel: Stosunki społeczne Rosji Sowieckiej.
6. Prof. U. J. Dr Tadeusz Kowalski: Społeczne i polityczne zagadnienia Islamu.
7. Prof. U. w Paryżu Dr Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.
8. Prof. U. J. Dr Jan Dąbrowski: Historia dyplomatyczna kwestii wschodniej.
9. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
10. Prof. Akad. Handl. Dr Zygmunt Sarna: Organizacja handlu zagranicznego.
11. Dr Stefan Schmidt: Zagadnienia rolne w polityce wewnętrznej i międzynarodowej.
12. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Zagadnienia geopolityczne w odniesieniu do Państwa Polskiego.

Wykłady w roku 1925/26.

1. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 2. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Zasady geografii politycznej z uwzględnieniem Polski.
 3. Prof. W. Ś. H. Dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
 4. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Podstawy polityczne współczesnej Anglii.
 5. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Administracja spraw wojskowych.
 6. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Ochrona mniejszości. Rozbrojenie. Gdańsk.
 7. Dyrektor Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze Polski.
 8. Prof. U. w Paryżu Dr Basdevant: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Wykłady w roku 1926/27.

1. Prof. U. J. b. min. Dr Kazimierz Wł. Kumaniecki: Zasady nauki administracji.
2. Prof. U. J. Dr Stanisław Kutrzeba: Wilno, Śląsk, Galicja Wsch.
3. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze świata.
4. Doc. U. J. Dr Adam Heydel: Społeczne stosunki Rosji sowieckiej.
5. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne.
6. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój i postępy organizacji międzynarodowej.
7. Prof. U. J. Dr Stanisław Gołąb: Zasady i technika kodyfikacji.
8. Prof. U. J. Dr Tadeusz Kowalski: Islam ze szczególnem uwzględnieniem Turcji.
9. Prof. U. w Nancy Dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
10. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Geografia polityczna Polski.
11. Prof. Dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski.

II. Absolwenci Szkoły Nauk Politycznych.

Absolwenci z roku 1922/3.

Dr. Alberti Józef
Aunówna Jadwiga
Kpt. Bęben Jan
Benis Antoni
Berbeka Jan
Dr. Bienkowski Tadeusz
Mjr. Szt. Gen. Błazewicz Władysław
Bochnak Leopold
Braun Juliusz
Dr. Brodkiewicz Wacław
Dr. Bruna Tadeusz
Bystrzonowski Stefan
Chameczyk Ignacy
Cholewa Zygmunt
Chowaniec Czesław
Por. Cichalewski Seweryn
Dr. Cichowski Andrzej
Ciołkosz Adam
Czerwiński Wojciech
Dr. Czuchajowski Bolesław
Dzięgiel Władysław

Dziewiński Karol
Dzik Tadeusz
Fischlowitz Stanisław
Dr. Gawlik Aleksander
Gędlek Franciszek
Głowacki Franciszek
Głowiński Tadeusz
Dr. Godłowski Tadeusz
Grątkowski Zygmunt
Grzybowski Konstanty
Grzybowski Stefan
Dr. Guzy Stanisław
Horowitzówna Rachela
Kpt. Janecki Zygmunt
Dr. Jedlicki Zygmunt
Kamieniecki Cezary
Kielkowski Romuald
Dr. Kiełpiński Tadeusz
Konopka Edward
Kostanecki Jan
Krzemień Jan

Por. Kubin Adam
Kulikowski Czesław
Kwiatkowski Adam
Inż. Lachowicz Ignacy
Lasek Józef
Kpt. Lipiński Wacław
Łuszczkiewicz Stefan
Por. Dr. Madeyski Zbigniew
Mandelbaumówna Bronisława
Marchay Alojzy
Mach Józef
Mazur Jan
Miszke Władysław
Muczkowski Stefan
Nawratilówna Jadwiga
Orzelski Kazimierz
Dr. Paraskowich Jan
Pawłowski Wiesław
Kpt. Pfeifer Ignacy
Pilch Kazimierz

Piawski Kazimierz
Por. Prącik Henryk
Dr. Rapaport Władysław
Reguła Jan
Schönowitz Władysław
Mjr. Szt. Gen. Starzyński Mieczysław
Steinberg Zofja
Święcicki Tadeusz
Świerkowski Józef
Dr. Szatkowski Henryk
Szumski Józef
Tułeczki Andrzej
Dr. Twardowski Adam
Wąsowicz Tadeusz
Weisło Tadeusz
Więski Zygmunt
Wilczarowski Adam
Woner Tadeusz
Zaleski Franciszek
Dr. Żdżitowiecka Janina

Absolwenci z roku 1923/4.

Plk. Barzykowski Stanisław
Dembiński Henryk
Por. pilot Halewski Tadeusz
Dr. Hoffmann Maksymilian
Kalinowska Marja
Kapiszewski Henryk
Kołodziej Michał
Dr. Kosiński Stanisław
Krajewski Antoni
Krasicka Jadwiga
Kusiak Adam
Mach Jan

Por. Dr. Majer Józef
Moroz Stefan
Nowakowska Marja
Dr. Piotrowski Władysław
Rapaport Zygmunt
Rudnicka Irena
Skórkowski Juliusz
Skowrońska Janina
Sołtys Stanisław
Szafrńska Helena
Wierzbiański Marjan
Dr. Zajac Albin

Absolwenci z roku 1924/5.

Bałowski Piotr
Bielecki Tadeusz
Bodeński Zbigniew
Kpt. Brzozowski Wacław
Bujalski Marjan
Bukowiński Władysław
Dąbrowski Zygmunt
Dobrowolski Adam
Dziadkowiec Franciszek

Englisch Zygfryd
Górski Karol
Harhat Kazimierz
Huczyński Bolesław
Jaworski Bolesław
Jaworski Wacław
Kaczmarek Stanisław
Dr. Kanarek Jakób
Kleczkowski Marjan

Inż. Kliszewicz Adolf
Kornreich Marek
Por. Krosnowski Zygmunt
Małachowski Bohdan
Niewiadomski Jan
Ostrowski Marjan
Radwański Marjan
Por. Rodziewicz Mikołaj
Różycki Seweryn
Seyrlhuber Artur

Sędziowski Mieczysław
Siekierzyński Jarosław
Sienkiewicz Henryk
Speiser Alojzy
Synowiecki Adam
Wandycz Seweryn
Wolkówna Ewelina
Wyrobisz Stanisław
Zaideman Stefan

Absolwenci z roku 1925/6.

Dr. Bleszyński Jerzy
Bocheński Feliks
Bodeński Lesław
Breuer Stanisław
Broż Stanisław
Brykański Jan
Bukowska Ewa
Dziewiński Antoni
Epstein Michał
Por. Habura Kazimierz
Kęsek Franciszek
Dr. Kowalówka Piotr
Laberschek Stanisław
Landmann Hersz
Laszczkówna Jadwiga
Lobodycz Jan
Mjr. Majewski Wiktor
Kpt. Milbrat Alfred
Mirkiewicz Stanisław
Natanson Wojciech
Ostrowska Wiesława
Pilichowska Halina

Płodowski Tadeusz
Pomeranz Herman
Potocki Artur
Poźniak Włodzimierz
Przybylkiewicz Zygmunt
Dr. Radzyński Rudolf
Rozwadowski Mieczysław
Sokołowski Gabriel
Spielvogłówna Marja
Stankiewicz-Stephan Józef
Stein Emil
Szudrzyński Jan
Szttykgold Michał
Tarnowski Jan
Wierzbicki Kazimierz
Wojtych Eugenjusz
Kpt. Dr. Wrona Stanisław
Wysocki Tomasz
Zalewski Maciej
Zamoyski Andrzej
Dr. Zemla Eugenjusz
Kpt. Żukowski Stanisław

Absolwenci z roku 1926/7.

Dojlido Marja
Por. Dobrowolski Michał
Dobrzański Lubomir
Kpt. Dygoń Stefan
Frydecki Antoni
Gawel Jan
Hordziejewski Roman
Hubert Wiesław
Kęplisz Klemens
Korta Jerzy

Kowalewski Feliks
Kryłowski Stefan
Kulesza Ludosław
Kwapiński Wacław
Lewkonowicz Włodzimierz
Marin Tadeusz
Masłowski Władysław
Mazanowski Roman
Inż. Molter Stanisław
Mołodecki Władysław

Osiecki Michał
Pańków Adam
Mgr. Piątkowski Władysław
Dr. Porębski Józef
Potocki Artur
Pufeles Maurycy
Rieger Andrzej
Dr. Roman Jakób
Skąpski Bolesław
Staniszewski Karol

Stankiewicz Wacław
Strzałko Franciszek
Kpt. Surman Marjan
Tobczyk Włodzimierz
Wałęga Józef
Dr. Weisło Wincenty
Wodzicki Roman
Zaleski Wojciech
Zawadzki Tadeusz

Dyplom absolwenta Szkoły Nauk Polit. otrzymało więc w r.:

1922/3	82 uczniów
1923/4	24 „
1924/5	37 „
1925/6	44 „
1926/7	39 „

B) Daty dotyczące roku 1927/8.

Wykłady w roku 1927/8.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Liga Narodów.
 2. Asyst. U. J. Dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze.
 3. Prof. W. S. H. Dr Zygmunt Sarna: Prawo konsularne.
 4. Dyr. Wacław Konderski: Zagadnienia gospodarcze.
 5. Prof. U. J. Dr Władysław Szajnocha: Bogactwa kopalniane Polski.
 6. Prof. U. J. Dr Roman Dyboski: Polityka zagraniczna i wewnętrzna W. Brytanji.
 7. Doc. U. J. Dr Panejko: Samorząd porównawczy.
 8. Prof. U. J. Dr Stanisław Gołąb: Kodyfikacja.
 9. Prof. U. w Lublinie Dr Górski: Reforma agrarna.
 10. Prof. U. w Nancy Dr H. F. Lalouël: Histoire diplomatique de l'Europe.
-

Słuchacze w roku 1927/8.

1. Bar Ludwik, sł. praw I.	46. Kruszyński St., Por. W. P. I.
2. Baran Mieczysław, sł. praw I.	47. Kukuczówna Olga, sł. praw II.
3. Baran Zygmunt, sł. praw I.	48. Kulisz Jan, sł. praw II.
4. Bolchower Marek, sł. praw I.	49. Kunicki Janusz, sł. praw II.
5. Bośniacki Zygmunt, sł. praw I.	50. Kura Wacław, sł. praw II.
6. Braudówna Bol., Dr praw II.	51. Lax Feliks, sł. praw I.
7. Bryl Stanisław, sł. praw II.	52. Leszczyszyn Stefan, sł. pr. I.
8. Burnatowicz Wiktor, sł. pr. II.	53. Libicki Janusz, sł. praw I.
9. Byliński Lech, sł. filozofji I.	54. Lindenberga Sal., sł. praw I.
10. Chwalibński Miecz., sł. pr. II.	55. Litawski Jerzy, sł. praw I.
11. Cyga Jerzy, sł. praw I.	56. Lubelski Tadeusz, sł. praw I.
12. Dębski Antoni, Por. W. P. I.	57. Łowiński Marjan, Por. W. P. I.
13. Dorula Tadeusz, Kpt. W. P. I.	58. Łoziński Wład., sł. praw I.
14. Dowsilas Józef, sł. praw I.	59. Łukasik Stan., Kpt. W. P. II.
15. Drużbacki Józef, sł. praw I.	60. Mond Bernard, Pułk. W. P. I.
16. Epstein Jerzy, sł. praw II.	61. Morbitzer Wanda, sł. filoz. I.
17. Ehrlich Stanisław, sł. praw II.	62. Mühlstein Nechemje, sł. pr. I.
18. Frąckowiak Tad., Dr med. I.	63. Nazarkiewicz St., Kpt. W. P. II.
19. Frisch Alfred, sł. praw I.	64. Nedela Fryderyk, sł. praw I.
20. Frucht Mieczysław, sł. praw I.	65. Nieć Julian, sł. filozofji I.
21. Gallusówna W., sł. praw I.	66. Nowicki Romuald, sł. praw II.
22. Gewürz Leon, sł. praw I.	67. Ostrowski Antoni, sł. praw I.
23. Gina Robert, sł. praw I.	68. Paleczna Marja, sł. filozofji II.
24. Gold Artur, sł. praw I.	69. Pałczyński Włodz., sł. praw I.
25. Gręplowski Adam, Dr praw II.	70. Papée Adam, abs. praw I.
26. Grudniewicz K., Kpt. W. P. I.	71. Pecówna Marja, Mgr. praw I.
27. Grzegorzczak M., sł. praw II.	72. Pięnkowska Marja, sł. praw I.
28. Grzybowski Stan., sł. filoz. I.	73. Pietrasiewicz A., Dr med. I.
29. Hólejko Longin, sł. praw II.	74. Pierożyński Bol., sł. praw I.
30. Isenberg Edward, sł. praw II.	75. Pogoda Zygm., Por. W. P. I.
31. Izdebski I., Mjr. S. G. W. P., Dr pr. II.	76. Polesiński Wł., Por. W. P. I.
32. Jachymiak Wład., sł. praw II.	77. Polaczek Karol, sł. praw II.
33. Jung Włodzimierz, sł. praw II.	78. Ptaszyński J., Por. W. P. I.
34. Kaczorowski Miecz., sł. pr. I.	79. Pufeles Maksym., sł. praw I.
35. Kaniok Kaz., Kpt. W. P. I.	80. Raczek J., Mjr. W. P., Dr praw I.
36. Karolewski W., Kpt. W. P. I.	81. Rachtan Wład., sł. nadzw. II.
37. Karpf Maurycy, sł. praw I.	82. Radwan Józef, sł. praw I.
38. Kawa Tadeusz, sł. praw I.	83. Rosochowicz Ant., sł. praw I.
39. Kłos Edward, sł. praw II.	84. Rozenzweig Wolf, sł. praw I.
40. Kogut Karol, Por. W. P. I.	85. Rózański Zygmunt, sł. pr. II.
41. Komorowski Jan, sł. praw I.	86. Rubinstein Elia, sł. praw I.
42. Konas Henryk, Kpt. W. P. I.	87. Rudolphi Adam, sł. praw I.
43. Kondolewicz St., sł. praw II.	88. Rutowska A., sł. nadzw. I.
44. Koreyl Lucjan, sł. praw I.	89. Salpeter Juda, sł. praw I.
45. Kozłowski S., Mjr. S. G. W. P. I.	90. Sapieżanka M., sł. filozofji II.

91. Schüllerówna H., Mgr. praw I.
92. Skórkowski J., Mgr. praw II.
93. Sochański M., Kpt. W. P. I.
94. Sokołowska Julia, Dr filoz. I.
95. Szajnówna Halina, sł. praw I.
96. Ścieżkówna Janina, sł. praw I.
97. Ścieżkówna Stan., sł. praw I.
98. Ster Kajetan, Kpt. W. P. I.
99. Tarnowski Antoni, sł. praw II.
100. Tyszkiewicz M., sł. praw II.
101. Tyszkiewiczówna M., sł. roln. I.
102. Urban Jan, sł. praw I.
103. Wachowicz K., Mjr. W. P. I.
104. Walczewski Józef, Dr praw I.

105. Walter Henryk, sł. praw I.
106. Wiciński Józef, Por. W. P. II.
107. Wiśniewski Józef, sł. filoz. II.
108. Witaliński Witold, sł. praw II.
109. Wojciechowski J., sł. praw I.
110. Wojciechowski Wł., Mjr. Mgr. pr. I.
111. Wolska Zofja, sł. filozofji I.
112. Wowk Michał, abs. roln. I.
113. Zawadzka Anna, sł. praw I.
114. Zawadzki Tad., abs. filoz. II.
115. Zdankiewicz Jerzy, sł. pr. II.
116. Zdzitowiecki Zbig., sł. pr. II.
117. Zieliński Józef, sł. praw II.
118. Żyżniewski Eug., sł. praw I.

Uwaga! Cyfrą rzymską oznaczono rok studjów w Szkole Nauk Politycznych.

Zapisanych uczniów	(97) 118
z tego słuchaczy I. r. studjów (50) 81	
zaś II. roku studjów	(47) 37
kobiet	(6) 17
mężczyzn	(91) 101
słuchaczy z wyuczajnych	(93) 116
„ nadzwyczajnych	(4) 2
wyznania. Rzym-katolickiego	(86) 95
„ Grecko-katolickiego	(2) 3
„ Ewangelickiego	(2) 1
„ Mojżeszowego	(7) 19
narodowości: polskiej	(93) 109
„ ruskiej	(1) 1
„ ukraińskiej	(1) 2
„ żydowskiej	(2) 6

Doktorów praw	(7) 5
Magistrów „	(—) 4
absolwentów „	(—) 1
słuchaczy „	(69) 72
Doktorów filozofji	(—) 1
absolwentów „	(—) 1
słuchaczy „	(9) 8
Absolwentów rolnictwa	(—) 1
słuchaczy „	(—) 1
Doktorów medycyny	(—) 2
Inżynierów	(1) —
Oficerów W. P. bez tyt. nauk. (12) 20	
„ „ z tytuł. nauk. (1) 3	

Uwaga! Cyfry w nawiasie oznaczają stan w roku ubiegłym.

Absolwenci z roku 1927/8.

1. Dr Braudówna Bolesława
2. Burnatowicz Wiktor
3. Chwalibiński Mieczysław
4. Epstein Jerzy
5. Ehrlich Stanisław
6. Dr Gręplowski Adam
7. Isenberg Edward
8. Mjr. S. G. Dr Izdebski Ignacy
9. Jachymiak Władysław
10. Klcs Edward
11. Kondolewicz Stanisław

12. Kukuczówna Olga
13. Kulisz Jan
14. Kura Wacław
15. Kpt. Nazarkiewicz Stanisław
16. Nowicki Romuald
17. Paleczna Marja
18. Tyszkiewicz Michał
19. Wiśniewski Józef
20. Witaliński Witold
21. Zdankiewicz Jerzy
22. Zieliński Józef

C) Daty dotyczące roku 1928/9.

Program wykładów na rok 1928/9.

1. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Rozwój organizacji międzynarodowej (godz. 20).
 2. Prof. U. J. Dr Michał Rostworowski: Prawo dyplomatyczne (godz. 20).
 3. Prof. U. J. Dr Jerzy Smoleński: Geografia ogólna (godz. 30).
 4. Prof. U. J. Dr Stanisław Kot: Rozwój nowożytnej ideologii politycznej (godz. 12).
 5. Prof. U. J. Dr Stanisław Gołąb: Technika i teoria kodyfikacji (godz. 10).
 6. Prof. U. J. Dr Adam Heydel: Zagadnienia gospodarcze polskie i światowe (godz. 25).
 7. Prof. Wyż. Stud. Handl. Dr Zygmunt Sarna: Handel międzynarodowy i handel zagraniczny Polski (godz. 20).
 8. Doc. U. J. Dr Maciej Starzewski: Prawo konstytucyjne porównawcze (godz. 20).
 9. Doc. U. J. Dr Marjan Jedlicki: Współczesna Francja (godz. 15).
 10. Dr Konstanty Grzybowski: Geopolityka — część I. (godz. 12).
 11. Prof. U. z Francji Scelle Georges: Histoire diplomatique de l'Europe (godz. 22).
-

ZARZĄD I KOMISJA KONTROLUJĄCA KOŁA UCZNIÓW I B. UCZNIÓW P. S. N. P.

WRAZ Z KURATOREM KOŁA I SEKRETARKĄ SZKOŁY:

Mjr. S. G. Dr. J. Izdebski, Płk. B. Mond, Prof. U. J. Dr. M. Rosłowski, Z. Czerkawska, Dr. A. Grepłowski,
Mjr. J. Zieliński, L. Byliński, O. Kukuczówna, M. Chwałbiński, Mgr. H. Schillerówna, Mjr. Mgr. W. Wojciechowski.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA UCZNIÓW I BYŁYCH UCZNIÓW POLSKIEJ SZKOŁY NAUK POLITYCZNYCH W KRAKOWIE.

Rola prezesa Koła.

Według brzmienia § 9. Regulaminu Wewnętrznego Zarządu, który to regulamin jest bliższym określeniem § 16. Statutu Koła, prezes:

a) „zwołuje w porozumieniu z Zarządem zebrania Zarządu i Walne Zgromadzenia, oraz przewodniczy na nich; posiada przytem prawo rozstrzygania w razie równości głosów;

b) jest przewodniczącym sekcji ogólnej i z tego tytułu kieruje jej pracami, oraz występuje w jej imieniu na posiedzeniach Zarządu“.

Skoro zważymy, że cała praca Zarządu jest zamknięta w obrębie trzech sekcji, a prezes Koła jest przewodniczącym, ale tylko jednej z nich, dojdziemy do przekonania, że siłą faktu, drogą posiedzeń Zarządu, prezes tylko pośrednio, i to właściwie narówni z każdym członkiem Zarządu wpływa na tok rozwiązywania statutowych zadań Koła. Sam bowiem jako przewodniczący sekcji ogólnej całość swej energii i wolnego czasu przedewszystkiem musi poświęcić zakresowi jej działalności. Zakres zaś działalności sekcji ogólnej jest niezwykle szeroki (należą tu „wszystkie sprawy nieprzekazane wyraźnie innym sekcjom“), a swemi zadaniami w zupełności osobę prezesa absorbują (reprezentacja Koła na zewnątrz, organizacja pomocy materialnej dla niezamożnych kolegów, urządzanie zebrań towarzyskich, zabaw, wycieczek i t. p.).

To zajęcie prezesa przedewszystkiem sekcją ogólną musi w dużej mierze odbić się na pracach sekcji naukowej i sekcji skryptowej, za czynności których to sekcji przecież prezes jako taki ponosi jednakże choćby moralną odpowiedzialność.

Brak bezpośredniej pieczy prezesa nad pracami dwu innych sekcji odczuć się daje przedewszystkiem w chwilach, gdy przypadek (jakim najczęściej jest uchwała Walnego Zgromadzenia) powoła na stanowisko choćby jednego z członków Zarządu, przeznaczanego do pracy w tak ważnej dziedzinie, jak sekcja i naukowa i wydawnicza,

człowieka, który do swych obowiązków z różnych względów nie dorósł. W takim wypadku kulejąca sekcja z zasady ogląda się na pomoc prezesa, który jednak zaabsorbowany pracami w sekcji ogólnej zwykle swoją osobą służyć nie może.

Z powołanych powodów i na podstawie własnych doświadczeń, u schyłku chwili złożenia tak długo przeze mnie piastowanej zaszczytnej kierowniczej funkcji prezesa Koła Uczniów i b. Uczniów P. S. N. P. w Krakowie, na tem miejscu rzucam pod rozwagę członków Koła myśl rozszerzenia § 16. statutu powiększeniem ilości członków Zarządu przez stworzenie stanowiska III. wiceprezesa. W wyniku tak rozwiniętego § 16. nastąpić winna odpowiednia zmiana Regulaminu Wewnętrznego Zarządu w kierunku uczynienia przewodniczącym sekcji ogólnej III. wiceprezesa, pozostawienia prezesa poza sekcjami z możliwością (zależnie od jego woli) przewodniczenia na zebraniu każdej z sekcji. Do treści powyżej przytoczonego § 9. Regulaminu doszedłby zaś punkt c) („reprezentuje Koło nazewnątrz“) łącznie z równoczesnem odseparowaniem w nawiasie zacytowanej funkcji z sekcji ogólnej. Przeprowadzenie projektowanych zmian, moim zdaniem, ułatwi spełnianie zadań tak prezesowi jak i każdej z sekcji. Prezes znajdzie się na właściwym miejscu kierownika Zarządu, przyczem prawie każdej chwili będzie mógł się zająć sprawami poszczególnych sekcji. Przy takiej innowacji zyska równocześnie i sekcja ogólna, bo i jej prace, z natury rzeczy, często muszą kuleć, gdy przewodniczącego - prezesa wypadki zmuszą do poświęcenia się na pewien czas dla ratowania, w niebezpieczeństwie będących, spraw innej sekcji.

Krótko mówiąc, przez projektowane zmiany zyska bezpieczeństwo interesów członków Koła.

Dr. Adam Gręplowski,
prezes Koła.

ORGANIZACJA KOŁA.

Walne Zgromadzenie uczniów i b. uczniów P. S. N. P., zorganizowanych w Koło, zgodnie z postanowieniem § 16. Statutu Koła, wysuwa ze swego grona rok rocznie Zarząd Koła składający się z 9 członków. Każdy członek Zarządu pracuje w jednej z trzech sekcji Koła. Każda sekcja (ogólna, naukowa i wydawnicza) składa sprawozdanie ze swych czynności na miesięcznych zebraniach całego Zarządu. Dzięki temu, obok stałej kontroli mamy objaw ścisłego współdziałania całego Zarządu w przedsięwzięciach poszczegółnej sekcji.

Zarząd Koła w roku 1927/1928.

Prezes: *Dr. Adam Gręplowski.*

I. Wiceprezes:

Mgr. Józef Zieliński.

II. Wiceprezes:

Mjr. Mgr. Władysław Wojciechowski.

Sekretarz: *Olga Kukuczówna.*

Wicesekretarz: *Władysław Łoziński.*

Skarbnik: *Lech Byliński*, Bibliotekarz: *Mgr. Hermína Schüllerówna.*

Zawiadowca skryptowy: *Mieczysław Chwalibiński.*

Gospodarz: *Płk. Bernard Mond.*

Komisja kontrolująca Koło w roku 1927/1928.

Przewodniczący: *Mjr. S. G. Dr. Ignacy Izdebski.*

Członkowie: *Kpt. Kazimierz Grudniewicz i Mgr. Jerzy Korta.*

Członkowie honorowi Koła:

Prof. Dr. Michał Rostworowski, Prof. Dr. Robert Redslob,

Prof. Dr. Basdevant, P. Zofja Czerkawska.

I. SEKCJA OGÓLNA.

Członkowie:

Prezes: *Dr. Gręplowski.* Sekretarz: *Kukuczówna.*

Gospodarz: *Putk. Mond.* Skarbnik: *Byliński.*

Do zakresu działalności sekcji należy:

- a) reprezentacja Koła nazewnątrz;
- b) organizowanie pomocy materialnej dla niezamożnych kołogów;
- c) urządzenie zebrań towarzyskich, zabaw, wycieczek itp., oraz
- d) wszystkie sprawy nieprzekazane wyrażnie innym sekcjom.

Z nałożonych na nią zadań, zwłaszcza w dziedzinie reprezentacji Koła nazewnątrz, sekcja wywiązała się z dużą dozą ofiarnej dokładności. Najważniejszym jednak zadaniem, jakie sekcja spełniła, było urządzenie w dniu 7. lutego 1928 r. w salach Kasyna Oficerskiego W. P., przy ul. Zyblikiewicza L. 1, tradycyjnego dorocznego „Wieczoru P. S. N. P.“, skupiającego elitę towarzyską naszego miasta i okolicy, oraz stale łączącego przemysł nastrój z wytwornością balu reprezentacyjnego.

W rękach tej sekcji leżało również organizowanie wycieczek naukowych do Francji.

Z braku dostatecznych funduszy najmniej mogła sekcja działać w dziedzinie organizowania pomocy materialnej dla niezamożnych kolegów.

II. SEKCJA NAUKOWA.

Członkowie:

I. Wiceprezes: *Mgr. Zieliński*. Bibliotekarz: *Mgr. Schüllerówna*.

Sekcja naukowa miała ub. roku, w myśl życzeń JWP. Rektora M. Rostworowskiego, wypowiedzianych na inauguracji roku szkolnego 1927/1928, spełnić szersze i bodaj inne niż dotąd zadania: Koledzy, drogą prywatnej pracy nad zagadnieniami, które każdego bezpośrednio najbardziej interesują, przy pomocy literatury zebranej obficie w bibliotece Szkoły Nauk Politycznych, mieli starać się dojść do odpowiednich wyników, aby potem podzielić się swemi uwagami z resztą chętnych członków Koła i w ten sposób rozszerzać zasób wiadomości uzyskanych w czasie studjów w Szkole N. P. Prace tego rodzaju, po wyczerpującem przedyskutowaniu ich na zebraniach sekcji naukowej, mogą stać się przedmiotem odczytów dla szerszej publiczności lub nawet iść do druku w odpowiednich wydawnictwach.

Ze strony PP. Profesorów zaopiekował się Sekcją JWP. Prof. Dr Sarna, udzielając nam cennych uwag i wskazówek, dotyczących tak korzystania ze źródeł, jakoteż ujęcia trudniejszych kwestyj.

Posiedzenia sekcji odbywały się we czwartki o godzinie 5-tej w sali seminar.; było ich osiem.

Odczyty wygłosili: kol. Tarnowski Antoni: „Nafta, jako problem międzynarodowy“ (3 zebrania), oraz Dr Walczewski Józef: „Zagadnienia sądownictwa międzynarodowego“ (2 zabrania).

Po odczytach odbywała się dłuższa dyskusja.

Posiedzenia zaszczycał swą obecnością JWP. Prof. Dr Sarna, za co pozwalam sobie — imieniem kolegów — złożyć Mu, na tem miejscu, serdeczne podziękowanie.

Pracę, rozpoczętą dopiero w styczniu b. r., musieliśmy — niestety — często przerywać, ze względu na egzaminy, które — zwłaszcza po ferjach Wielkanocnych — odbywały się, niemal bez przerwy, do końca maja w porze zebrań sekcji.

Ponieważ miesiące wiosenne najmniej nadawały się do działalności sekcji z powodu egzaminów (tak w Szkole N. P., jakoteż na wydziale prawa), postanowiliśmy wykorzystać miesiące jesienne

1928 r., jeszcze przed rozpoczęciem wykładów w Szkole N. P., a tem samem przed Walnem Zgromadzeniem Koła. Nadto mam zamiar zorganizować kilka odczytów na koniec listopada i grudzień, aby praca po zmianie Zarządu nie doznała przerwy.

Stąd proszę Kolegów, którzy mają zamiar pracować w sekcji, aby zechcieli mi zgłaszać swoje referaty w czasie, który podam w ogłoszeniu na tablicy Szkoły N. P. w Collegium Novum (I. piętro, przy sali XL).

Najbliższe odczyty będą następujące: kol. Dr Pietrasiewicz: „Ubezpieczenia społeczne: Kasy Chorych“; niżej podpisany: „Inicjatywa konsula w dziedzinie gospodarczej“, oraz „Gospodarcze i administracyjno-prawne zagadnienia reformy rolnej“; kol. Mjr. S. G. Dr Izdebski: dwa odczyty z dziedziny „Administracja spraw wojskowych“; kol. Mjr. Wojciechowski: „Prawa lotnicze“.

Mgr. Józef Zieliński.
przewodniczący Sekcji naukowej.

III. SEKCJA WYDAWNICZA.

Członkowie:

II. Wiceprezes: *Mjr. Mgr. Wojciechowski.* Zastępca sekret.: *Łoziński.*

Zawiadowca skryptowy: *Chwalibiński.* Skarbnik: *Byliński.*

Rok szkolny 1927/28 kończy się dla sekcji wydawniczej deficytem. Na fakt ten złożyło się wiele przyczyn. Najważniejszą z nich jest znaczny spadek ilości sprzedawanych skryptów, jaki miał miejsce szczególnie z końcem roku.

W porównaniu z latami poprzednimi liczba wybijanych i sprzedawanych skryptów przeciętnie przedstawia się następująco:

Rok szkolny	1924/25	1925/26	1926/27	1927/28
wybijano . .	110	80	60—70	78
sprzedano .	80	70	44	48

Ilość zatem skryptów wybijanych i sprzedawanych w r. 1927/28 w porównaniu do poprzedniego roku szkolnego wprawdzie podniosła się, jednakże wzrost ten jest bardzo nieznaczny. Faktycznie ilość sprzedawanych skryptów ulegała ciągłym wahaniom. Najwięcej sprzedano skryptu „Liga Narodów“ część I., bo 56 egzemplarzy, najmniej skryptu „Samorząd porównawczy“, bo tylko 35 egzemplarzy.

Ceny skryptów wynosiły w latach:

1924/25	1925/26	1926/27	1927/28
2'50 — 15	4—6'30	3—4	1'50 — 12'50

Przeciętnie cena skryptu wynosiła w r. 1927/28 — 7 zł (cena nieco wyższa niż w roku poprzednim). Jednakże w bieżącym roku wzrosła objętość skryptów. I tak w roku poprzednim żaden skrypt nie przekroczył 100 stron objętości, zaś w roku 1927/28 na 9 wydanych skryptów — 5 posiadało ponad 100 stron dużego formatu, a 1 („Prawo konstytucyjne porównawcze“) doszedł nawet do 200 stron.

Wziąwszy powyższe okoliczności pod rozwagę, dojdziemy do przekonania, że ceny skryptów w danych warunkach nie były drogie.

Zewnętrzny wygląd skryptów przedstawiał się bardzo dodatnio.

Wartość naukowa wydawnictw sekcji znacznie wzrosła dzięki wprowadzeniu szeregu, poraz pierwszy zastosowanych, radykalnych zmian w technice redagowania skryptów.

Skrypta były dostarczane na czas. Sekcja dokładała starań, aby skrypt mógł być przynajmniej na 10 dni przed egzaminem w rękach kolegów.

W roku 1927/28 wydano następujące skrypta:

„Liga Narodów“ według wykładów prof. Dra Rostworowskiego;
„Polityka zagraniczna i wewnętrzna Anglii“ według wykładów prof. Dra Dyboskiego;

„Plody kopalne Polski“ według wykładów prof. Dra Szajnochy;
„Prawo konstytucyjne porównawcze“ według wykładów prof. Dra Starzewskiego;

„Reforma rolna“ według wykładów prof. Dra Górskiego;
„Zadania i technika kodyfikacji“ według wykładów prof. Dra Gołąba;

„Zagadnienia gospodarcze świata“ według wykładów prof. Dyr. Konderskiego;

„Samorząd porównawczy“ według wykładów prof. Dra Panejki;

„Cours d' histoire diplomatique“ według wykładów prof. Dra Lalouët'a.

Pozatem sekcja zaopatrywała kolegów w książki: „Prawo konsularne“ prof. Dra Sarny, „Geneza i podstawy samorządu europejskiego“ prof. Dra Panejki.

Mieczysław Chwalibiński

zawiadowca skryptowy.

BIBLIOTEKA KOŁA.

Bibliotekarz: *Mgr. Schüllerówna.*

W roku sprawozdawczym zainteresowanie Biblioteką Koła było dość znaczne. Świadczy to o racji bytu tego działu w zakresie działalności Koła. Niestety Zarząd Koła, licząc się z innymi bardziej niecierpiącymi zwłoki potrzebami, tylko w stosunkowo niewielkiej mierze mógł powiększać liczbę książek nowszymi publikacjami. Ten niedostatek usuwa istniejąca przy Sekretarjacie Szkoły znakomicie wyposażona Biblioteka Szkoły Nauk Politycznych.

SPRAWOZDANIE KASOWE.

Skarbnik: *Byliński.*

Ponieważ sprawozdanie Koła oddawane jest do druku na kilkanaście tygodni przed zamknięciem okresu gospodarczego Koła i rozpoczęciem roku szkolnego, wobec tego do sprawozdania dawano tylko tymczasowe zestawienie kasowe według stanu z dnia oddania do druku. W bieżącym okresie nawet i takiego zestawienia Zarząd nie jest w możności przedstawić, a to z powodu technicznych przeszkód w zamknięciu ksiąg sekcji wydawniczej. W każdym razie również i okres 1927/28 zostanie zamknięty zyskiem.

Do ważniejszych pozycji przychodowych zaliczyć należy — prócz normalnych wpływów, jak wpisowe, składki członkowskie — kwotę zł 200, otrzymaną tytułem subwencji z Dyrekcji Szkoły N. P. oraz sumę zł 716.63 zysku z „Wieczoru P. S. N. P.“

Stan, jaki zastał obecny Zarząd, obejmując swe agendy przedstawia zestawienie kasowe umieszczone poniżej:

ZESTAWIENIE KASOWE

z dnia 11. listopada 1927 r.

WINIEN.	Kwoty w złotych.	MA.
1. Wierzycciele	328'60	1. Dłużnicy 179'95
2. Fundusz obrotowy	360'56	2. Ruchomości 1,419'10
3. Saldo sekcji wydawniczej	186'85	3. Odznaki P. S. N. P. 100'—
4. „ funduszu Koła	952'67	4. Pozost. kasowa z r. 1926/7 129'63
Suma	1,828'68	Suma 1,828'68

KRONIKA SZKOŁY.

Uroczystość otwarcia roku szkolnego 1927/28 i promocja. W Auli U. J. w dniu 4 listopada 1927 r. w obecności Dyr. Szkoły prof. U. J. Dr M. Rostworowskiego, sekretarki p. Zofji Czerkawskiej, grona profesorskiego z Wydziału Prawa U. J. z Dziekanem Wydziału Prawa prof. Dr A. Krzyżanowskim na czele, uczniów i b. uczniów Szkoły i licznie zebranej publiczności odbyła się uroczystość otwarcia roku szkolnego 1927/28 i wręczenia dyplomów absolwentom.

P. Dyr. prof. Dr Rostworowski zagaił uroczystość przemówieniem, w którym między innymi podkreślił cel i zadania szkoły, a złożywszy sprawozdanie za rok ubiegły, w Imię Boże otwarł nowy rok szkolny.

Po uroczystości rozdania dyplomów absolwentom Szkoły, przemówił p. Dziekan Wydziału Prawa prof. Dr A. Krzyżanowski, a po nim zabrał głos prezes Dr A. Gręplowski imieniem Koła, oraz kol. Ludosław Kulesza imieniem absolwentów.

Walne Zgromadzenie Koła U. i b. U. P. S. N. P. odbyło się dnia 16 listopada 1927 r. w sali 39 Coll. Nov. U. J. w obecności Kuratora Koła, Dyrektora Szkoły N. P. prof. Dr M. Rostworowskiego, sekretarki Szkoły Z. Czerkawskiej, przy licznym udziale członków Koła.

Zebrańie otworzył prezes Koła Dr Adam Gręplowski powitaniem Kuratora i obecnych kolegów, poczem sekretarz Koła kol. Olga Kukuczówna odczytała protokół z ostatniego Walnego Zebrania. Odczytany protokół i złożone następnie sprawozdanie prezesa Koła z działalności za rok ubiegły przyjęto do wiadomości; z kolei przystąpiono do wyboru nowego zarządu na rok 1927/28.

Po wyborze Komisji kontrolującej, ponownie obrany prezesem Dr Gręplowski zamknął posiedzenie.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Koła, zwołane z inicjatywy Zarządu Koła, odbyło się dnie 9 marca 1928 r. w sali Coll. Nov. U. J. w obecności prof. U. J. b. min. Dra K. Wl. Kumanieckiego. Przedmiotem obrad było załatwienie kilku spraw, dotyczących wydawnictwa skryptów.

Wspólna fotografia. Zarząd Koła urządził wspólną fotografię Zarządu wraz z Kuratorem prof. M. Rostworowskim i sekretarką Szkoły p. Z. Czerkawską na dziedzińcu Biblioteki Jagiellońskiej.

Wieczór Szkoły Nauk Pol. Doroczny bal S. N. P., który odbył się dnia 7. lutego 1928 r. w salach Kasyna Oficerskiego W. P. przy ul. Zyblikiewicza L. 1, miał wszelkie cechy prawdziwie wytwornego łału reprezentacyjnego. Wiele osobistości uświetniło swoją obecnością nasz „Wieczór“, a urok zabawy podnosiła wprost rewja toalet, od skromnych, ale niezwykle gustownych, do bardzo wykwintnych.

ROZKŁAD WYKŁADÓW

NA ROK 1928/29.

Rozkład wykładów na rok 1928/9.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
6-7 7-8	5. IX. Rostworowski 1. Jedlicki 1.	6. XI. Rostworowski 2. Jedlicki 2.	7. XI. Smoleński 1. Smoleński 2.	8. XI. Rostworowski 3. Jedlicki 3.	9. XI. Rostworowski 4. Jedlicki 4.	10. XI. Rostworowski 5. Jedlicki 5.
6-7 7-8	12. XI. Rostworowski 6. Jedlicki 6.	13. XI. Rostworowski 7. Jedlicki 7.	14. XI. Smoleński 3. Smoleński 4.	15. XI. Rostworowski 8. Jedlicki 8.	16. XI. Rostworowski 9. Jedlicki 9.	17. XI. Rostworowski 10. Jedlicki 10.
6-7 7-8	19. XI. Rostworowski 11. Jedlicki 11.	20. XI. Rostworowski 12. Jedlicki 12.	21. XI. Smoleński 5. Smoleński 6.	22. XI. Rostworowski 13. Jedlicki 13.	23. XI. Rostworowski 14. Jedlicki 14.	24. XI. Rostworowski 15. Jedlicki 15.
6-7 7-8	26. XI. Smoleński 7. Smoleński 8.	27. XI. Rostworowski 16. Starzewski 1.	28. XI. Smoleński 9. Smoleński 10.	29. XI. Rostworowski 17. Starzewski 2.	30. XI. Rostworowski 18. Starzewski 3.	1. XII. Rostworowski 19. Starzewski 4.
6-7 7-8	3. XII. Smoleński 11. Smoleński 12.	4. XII. Rostworowski 20. Starzewski 5.	5. XII. Smoleński 13. Smoleński 14.	6. XII. Rostworowski 1. Starzewski 6.	7. XII. Rostworowski 2. Starzewski 7.	8. XII. Rostworowski 3. Starzewski 8.
6-7 7-8	7. I. Rostworowski 17. Starzewski 18.	8. I. Rostworowski 3. Starzewski 8.	9. I. Smoleński 15. Smoleński 16.	10. I. Rostworowski 4. Starzewski 9.	11. I. Rostworowski 5. Starzewski 10.	12. I. Rostworowski 6. Starzewski 11.
6-7 7-8	14. I. Smoleński 17. Smoleński 18.	15. I. Rostworowski 7. Starzewski 12.	16. I. Smoleński 19. Smoleński 20.	17. I. Rostworowski 8. Starzewski 13.	18. I. Rostworowski 9. Starzewski 14.	19. I. Rostworowski 10. Starzewski 15.
6-7 7-8	21. I. Smoleński 21. Smoleński 22.	22. I. Rostworowski 11. Starzewski 16.	23. I. Smoleński 23. Smoleński 24.	24. I. Rostworowski 12. Starzewski 17.	25. I. Rostworowski 13. Starzewski 18.	26. I. Rostworowski 14. Starzewski 19.
6-7 7-8	28. I. Smoleński 25. Smoleński 26.	29. I. Rostworowski 15. Starzewski 20.	30. I. Smoleński 27. Smoleński 28.	31. I. Rostworowski 16. Kot 1.	1. II. Rostworowski 17. Kot 2.	2. II. Rostworowski 18. Kot 3.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota
6-7 7-8	4. II. Smoleński 29. Smoleński 30.	5. II. Rostworowski 18. Sarna 1.	6. II. Heydel 1. Sarna 2.	14. II. Rostworowski 19. Kot 3.	15. II. Rostworowski 20. Kot 4.	16. II. Heydel 2. Sarna 3.
6-7 7-8	18. II. Heydel 3. Sarna 4.	19. II. Heydel 4. Sarna 5.	20. II. Heydel 5. Sarna 6.	21. II. Heydel 6. Kot 5.	22. II. Heydel 7. Kot 6.	23. II. Heydel 8. Sarna 7.
6-7 7-8	25. II. Heydel 9. Sarna 8.	26. II. Heydel 10. Sarna 9.	27. II. Heydel 11. Sarna 10.	28. II. Heydel 12. Kot 7.	1. III. Heydel 13. Kot 8.	2. III. Heydel 14. Sarna 11.
6-7 7-8	4. III. Heydel 15. Sarna 12.	5. III. Heydel 16. Sarna 13.	6. III. Heydel 17. Sarna 14.	7. III. Heydel 18. Kot 9.	8. III. Heydel 19. Kot 10.	9. III. Heydel 20. Sarna 15.
6-7 7-8	11. III. Heydel 21. Sarna 16.	12. III. Heydel 22. Sarna 17.	13. III. Heydel 23. Sarna 18.	14. III. Heydel 24. Kot 11.	15. III. Heydel 25. Kot 12.	16. III. Heydel 26. Kot 13.
6-7 7-8	15. IV. Sarna 19. Grzybowski 1.	16. IV. Sarna 20. Grzybowski 2.	17. IV. Gołab 1. Grzybowski 3.	18. IV. Gołab 2. Grzybowski 4.	19. IV. Gołab 3. Grzybowski 5.	20. IV. Gołab 4. Grzybowski 6.
6-7 7-8	22. IV. Gołab 5. Grzybowski 7.	23. IV. Gołab 6. Grzybowski 8.	24. IV. Gołab 7. Grzybowski 9.	25. IV. Gołab 8. Grzybowski 10.	26. IV. Gołab 9. Grzybowski 11.	27. IV. Gołab 10. Grzybowski 12.
6-7 7-8	29. IV. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	30. IV. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	1. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	2. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	3. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	4. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE
6-7 7-8	6. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	7. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	8. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	9. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	10. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE	11. V. HISTOIRE DIPLOMATIQUE DE L'EUROPE

U w a g a ! Tłustym drukiem oznaczono ostatnią godzinę wykładu.

Dnia 21-go marca 1928 roku zmarł w Krakowie

ś. p.

JAN STANISŁAW Hr. TARNOWSKI

absolwent Polskiej Szkoły Nauk Politycznych,
wybitny ziemianin i publicysta,
nieodżałowany kolega i pracownik na niwie
naukowej.

Cześć Jego Pamięci!

Dnia 2-go sierpnia 1928 roku zmarł w Jaworzu
koło Bielska na Śląsku

ś. p.

Dr. fil. WŁADYSŁAW SZAJNOCHA

Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego,
członek Polskiej Akademji Umiejętności,
długoletni prelegent w Polskiej Szkole Nauk Politycznych,
geolog europejskiej sławy oraz członek różnych zagra-
nicznych towarzystw geologicznych, autor szeregu prac
z dziedziny nauk przyrodniczych.

Nieubłagana śmierć wyrządziła naukowemu światu
niepowetowaną stratę.

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

CM KEK 330689

000-330689-00-0